აგრარულ-ეკონომიკური მეცნიერება და ტექნოლოგიები

№2

თბილისი
2018

UDC (უაკ)332.2. ა.243

აგრარულ-ეკონომიკური მეცნიერება და ტექნოლოგიები

ISSN 1987-6335

აგრარულ-ეკონომიკური მეცნიერება და ტექნოლოგიები

2018 №2(39)

საერთაშორისო სამეცნიერო-მეთოდოლოგიური და პრაქტიკული, ყოველკვარტალური რეფერირებული ჟურნალი

Agrarian-economic Science and Technologies

2018 №2(39)

International Sientific-Methodological and Applied, Quaterly Referenced Journal

Аграрно-экономическая наука и технологии

2018 №2(39)

Международный научно-методологический и практический, ежеквартальный реферированный журнал

ჟურნალი დაფუძნებულია და გამოდის 2008 წლიდან. ყოველკვარტალურად

Journal was Founded in 2008 and is issued quarterly

599-22-75-50

E-mail: areal 55555@gmail.com

www. gaas.dsl.ge

თბილისი- Tbilisi

2018

ომარ ქეშელაშვილი
სარედაქციო–სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე და მთავარი რედაქტორი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

სარედაქციო-სამეცნიერო საბჭო:

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები: გ.ალექსიძე, ნ.ბაღათურია, ჯ.გუგუშვილი, ჯ.კაციტაძე, პ.კოღუაშვილი, გ.მარგველაშვილი, რ.მახარობლიძე, ნ.ქარქაშაძე, ნ.ჩხარტიშვილი, ე.შაფაქიძე, ზ.ცქიტიშვილი, გ.ჯაფარიძე.

სარედაქციო-სამეცნიერო საბჭოს უცხოელი წევრები:

პროფესორები: მარტინ აპენბრიკი (გერმანია), სერგი კაზარიანი (სომხეთი), ალექსეი სიზონოვი (უკრაინა), იან პიკული (პოლონეთი), იოსეფ კანია (პოლონეთი), ანდრეი ლეპიარჩიკი (პოლონეთი), ჩაბა ჩაკი (უნგრეთი), პანომირ ცენოვი (ბულგარეთი), სადიგ სალახოვი (აზერბაიჯანი), გალიბ გაჯიევი (აზერბაიჯანი).

საგამომცემლო-სარედაქციო კოლეგია:

დ.ეგიაშვილი-მთავარი რედაქტორის მოადგილე, აკადემიური დოქტორი, ე.შაფაქიძე-სმმ აკადემიის აკადემიკოსი, ა.მესხიშვილი-აკადემიური დოქტორი, ნ.დამენია-აკადემიური დოქტორი, მ.ჩავლეიშვილი-აკადემიური დოქტორი.

O. Keshelashvili

Editor-in-chief and Head of Editor-Scientific Board; Doctor of Economic Sciences; Professor; Academician of the Academy of Agricultural Sciences

Editorial-scientific Board:

Academicians of the Academy of Agricultural Sciences: G.Aleksidze, G. Baghaturia, J.Gugushvili, G.Margvelashvili, R. Makharoblidze, G. Japaridze, N. Karkashadze, J. Katsitadze, P.Koguashvili, N. Chkhartishvili, Z.Tskitishvili, E.Shapakidze.

Foreign members of Editorial–Scientific Board:

professors: Martin Apenbreke (German); Sergi Kazarian (Armenia), Aleksei Sizonov (Ukrain), Ian Piculi (Poland), Jozef Kania (Poland), Andrzej Lepiarczyk (Poland),Chaba Chaki (Hungary), Panomir Tzenov (Bulgaria), Sadig Salakhov (Azerbaijan), Galib Gadjiev (Azerbaijan),

Publishing Board

D.Egiashvili-Deputy editor, Academic doctor, E.Shapakidze- academician, A.Meskhishvili-Academic doctor N.Damenia-Academic doctor, M. Chavleishvili-Academic doctor.

1. აგრარული ეკონომიკა
Agrarian Economy

მარცვლეულის წარმოების, როგორც სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პრიორიტეტული მიმართულების მნიშვნელობა, მისი საექსპორტო-საიმპორტო ბალანსი და პროპორციები

ომარ ქეშელაშვილი-
ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი,
საქართველოს სოფლის მეურენობის მეცნიერებათა
აკადემიის აკადემიკოსი

რეფერატი
(ინტერნეტული ვერსია)

აღნიშნულია მარცვლეული მეურნეობის, როგორც სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ძირითადი მიმართულების განვითარებას სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა და პრიორიტეტული პოზიციები. მოცემულია საქართველოში, პურისა და პურპროდუქტების სასურსათო მინიმუმი 1 სულ მოსახლეზე გგანგარიშებით, ფიზიოლოგიური ნორმების მიხედვით, აგრეთვე მარცვლეულის მიხედვით სასურსათო კალათის შემადგენლობა.

საყურადღებოა სასურსათო ბალანსის შედეგები. ხორბლის საკუთარი რესურსი შეადგენს 75, იმპორტი-788, მთლიანი რესურსი (მარაგის ჩათვლით)-1028; ერთ სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით მოიხმარება (კგ-ით): ხორბალი-110 (ფიზიოლოგიურ ნორმასთან შედარებით 87,3%), სიმინდი 24 (60%). ერთ სულ მოსახლეზე იწარმოება (კგ-ით) ხორბალი-18; სიმინდი-81.

მოსახლეობის 50% ღებულობს საგრძნობლად მცირე კილოკალორიას (2150 კ/კალ დღე-ღამეში) ვიდრე ეს დადგენილია ფიზიოლოგიური ნორმით (2800 კ/კალ), ხოლო მოსახლეობის დაახლოებით 22% ღებულობს იმაზე ნაკლებს ვიდრე კრიტიკული დონეა (1800), რასაც სამედიცინო თვალსაზრისით არავითარი გამართლება არა აქვს.

კვების რაციონში პურ-პროდუქტებზე მოდის 60%, მაშინ როცა საერთაშორისო სტანდარტით იგი შეადგენს 15-30%, ამასთან, დაბალია საქართველოში მიღებული სტანდარტი-2399 კ/კალორია დღე-ღამეში. საერთაშორისო ნორმით იგი შეადგენს 2450 კ/კალორიას.

2014 წელს ხორბლის იმპორტის საფასური შეადგენდა 151,7 მლნ. დოლარს. ექსპორტისა 39,8 მლნ. დოლარს.

როგორც წესი, ექსპორტისა და იმპორტის რეგულირება უნდა ხდებოდეს ეკონომიკური ბერკეტების მარჯვე გამოყენებით, სწორი სამარკეტინგო სტრატეგიითა და მოქნილი მენეჯმენტით.

The Importance of Grain Production as a Priority in Food Safety of Georgian Agriculture; Its Export-import Balance and Proportions

O. Keshelashvili-
Doctor of Economic Sciences, professor,
Academician of the Georgian Academy
of Agricultural Sciences

Abstract
(Internet Version)

The article deals with grain production as one of the important directions in food safety in Georgia. The author gives a calculation of bread consumption according to physiological norms and consumption basket per person.

The food balance results are as follows: local wheat resource in Georgia is – 75, import is - 788, and the total resource including stored product is – 1028. Consumption per person in kg is: wheat -110 (in compare with physiological norm (87,3%), and corn -24 (60%).

50 % of Georgian population get much less calories than it is defined by physiological norms (2800 k/cal), and 22% of population get calories even lower than a critical level is (1800), which has no excuse from medical and generally health maintenance point of view.

In Georgian people's food ratio bread product occupies 60%, while, according to international standards it should not exceed 15-30%.

It is accepted internationally that export-import should be regulated by proper use of economic instruments, proven market strategy and flexible management.

საქართველოში 1992 წლიდან კერძო საკუთრებაში გადაცემული მიწების რეგისტრაციის საკითხები

ანზორ მესხიშვილი–
ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი,
დამოუკიდებელი სერტიფიცირებული ექსპერტი
უძრავი ქონების (მიწის) საკითხებში

რეფერატი
(ინტერნეტული ვერსია)

საქართველოს მიერ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ, 1992 წლი–დან დაიწყო სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების კერძო საკუ–თრებაში გადაცემა, შესაბამისი დოკუმენტაციის მომზადებისა და კერძო მესა–კუთრისაგან რეგისტრაციისათვის შესაბამისი თანხის გადახდის საფუ–ძველზე. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების კერძო საკუ–თრებაში გადაცემა დაიწყო 1998 წლიდან. სხვადასხვა არაობიექტური მიზე–ზის გამო მიწის მესაკუთრეებს ერთი და იგივე საკუთრებაში არსებული მიწების რეგისტრაცია მოუწიათ 4-5-ჯერ, სათანადო ანაზღაურებით. 2016 წლის 3 ივნისის კანონით, თუ მიწის მესაკუთრე 2018 წლის 1 ივლისამდე არ დაარეგისტრირებს მის საკუთრებაში არსებულ მიწას, რომელიც გასულ წლე–ბში იყო რეგისტრირებული, გამოცხადდება სახელმწიფო საკუთრებად.

Issues of land registration in private ownership since 1992

Anzor Meskhishvili–
Academic doctor of Economic,
Independent certified expert in
real estate (land) issues

Abstract
(Internet Version)

After obtaining independence from Georgia, since 1992, the agricultural lands were transferred to private ownership, based on payment of relevant documentation and payment of the relevant amount for registration from the private owner.Non-agricultural lands were transferred to private ownership since 1998. Because of various non-biased reasons, landowners had to register the same land ownership with 4-5 times with due compensation.By June 3, 2016, if the landowner does not register the land in his possession until 1 July 2018, which was registered in previous years, will be declared as state property.

აგრობიზნესის რესურსული პოტენციალი საქართველოში

დალი სილაგაძე-
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ასოსირებული პროფესორი

რეფერატი

(ინტერნეტული ვერსია)

სტატიაში განხილულია აგრობიზნესის რესურსული პოტენციალი საქა–რთველოში, რადგანაც აგრობიზნესის წარმატება დამოკიდებულია შეზღუ–დული რესურსების პირობებში სწორი არჩევანის გაკეთებასა და კონკურე–ნციაზე. სოფლის მეურნეობის საწარმოო პოტენციალი არის ტექნოლო–გიურად დაბალანსებული რესურსების ერთობლიობა, რომლის საშუალებით კონკრეტულ დროსა და სივრცეში შესაძლებელია დიდი რაოდენობით მაღა–ლხარისხოვანი და კონკურენტუნარიანი პროდუქციის წარმოება.

მოცემულია არსებული მდგომარეობა. 2013-2016 წლებში მნიშვნე–ლოვნად გაიზარდა მიწის დამუშავებული ფართობი, რაც შესაბამისი მიზნო–ბრივი ღონისძიებების განხორციელებით იყო გაპირობებული, მაგრამ, თუ ასეთ სახელმწიფო მიზნობრივ პროგრამებს ხანგრძლივ პერიოდში კერძო სექტორის ინიციატივა არ ჩაანაცვლებს, მიღწეული შედეგების შენარჩუნება გართულდება.

დასკვნის სახით უნდა ითქვას, რომ საქართველოს აგრარულ სექტორში არსებული მართვის პირობებში არასრულადაა გამოყენებული ეკონომიკის ისეთი ბერკეტები, როგორიცაა მიწა, კაპიტალი და შრომა. სამეწარმეო უნა-რი, საბაზრო გარემო პირობების უქონლობის გამო თითქმის არ გამოიყენება. სახელმწიფო მართვის ქმედუნარიანობა ძალზე დაბალია. არ არსებობს ადმი-ნისტრაციული მართვა, ნაკლებად გამოიყენება მართვის ეკონომიკური ბერ-კეტები, ამის გამო დაბალია წარმოების ეფექტიანობა და ხალხის ცხოვრების დონე.

ეკონომიკაში ერთ-ერთი საკვანძო პრობლემა რესურსების შეზღუდულობაა, ამიტომაც, მთელი ძალისხმევა სწორედ მათი რაციონა-ლური გამოყენებისკენ უნდა იყოს მიმართული.

Agribusiness Resource Potential in Georgia

Dali Silagadze-
Akaki Tsereteli State University Associated Professor

Abstract
(Internet version)

The article reviews agribusiness resource potential in Georgia, as the success of agribusiness depends on the right choice and competition in the limited resources. The productivity of agriculture is a combination of technologically balanced resources that enable large quantities of high quality and competitive products at a specific time and space.

The current situation in 2013-2016 has been significantly increased in the area of land cultivated areas, which is due to the implementation of relevant target activities, but if such state targets are not substantially replaced by private sector initiatives, maintenance of the achieved results will be complicated.

Consequently, we would like to conclude that the existing leverage of the economy, such as land, capital and labor, is not used in the existing Georgian agricultural sector. Entrepreneurial ability is almost unmanned because of lack of market environment. While the ability of state management is very low. In fact there is no administrative management, and economical management leverage is less common, because of management and production efficiency indicators and people's living standards are very low.

One of the key issues in the economy is the lack of resources, and therefore the whole economy should be directed towards their rational use.

აგრარული სექტორის რეალური ზრდის ტემპის მონაცემები

დალი სილაგაძე-
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ასოცირებული პროფესორი

რეფერატი

(ინტერნეტული ვერსია)

სტატიაში განხილულია აგრარული სექტორის რეალური ზრდის ტემპის მონაცემები, საიდანაც ნათლად ჩანს, რომ მცირედ გაიზარდა სოფლის მენეობის წილი მშპ-ში, აგრარული სექტორის რეალური ზრდის ტემპის მონაცემები კი მკვეთრად არ გაზრდილა.

მოცემულია ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხების განაწილება წლების მიხედვით, როგორც აგროკრედიტებზე, აგროდაზღვევაზე ასევე ფერმერთა სამუშაოების ხელშეწყობის ღონისძიებებზე.

დასკვნის სახით უნდა ითქვას, რომ სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო პროგრამების დაწყებიდან აგრარული სექტორის რეალური ზრდის ტემპის მონაცემები მკვეთრად არ გაზრდილა. მაგალითად, 2013 წელს, როდესაც შეღავათიანი აგროკრედიტის პროგრამა დაიწყო აგრარული სექტორის რეალურმა ზრდის ტემპმა 11,3 პროცენტი შეადგინა, თუმცა, მომდევნო წლებში ზრდა 1,5% იყო, საშუალოდ, 2016 წელს კი ზრდა საერთოდ არ დაფიქსირებულა. მთავრობის მიერ სფეროში ჩადებული თანხები არაეფექტიანი გამოდგა. ასევე, გადამმუშავებელ მრეწველობაში, რომელიც ქვეყნისთვის საკმაოდ მნიშვნელოვანი სფეროა, დიდი კლება გვაქვს. ინვესტიციები 130 მილიონი დოლარიდან 75 მილიონამდე შემცირდა. ეს არის სექტორი, სადაც ადგილობრივი წარმოება მუშავდება, რომელიც ძირითადად საექსპორტოდ არის განკუთვნილი.

The actual growth rate of the agrarian sector

Dali Silagadze-
Associate Professor of Akaki Tsereteli
State University

Abstract
(Internet version)

The article deals with the real growth of the agrarian sector, from which it clearly shows that the share of agriculture in GDP has increased slightly and the sharp increase in the real growth of agrarian sector.
The distribution of the funds allocated from the budget is given for years as agrocredits on agriculture activities as well as on farming activities

As a conclusion, we would like to say that since the beginning of agriculture state programs the actual growth of the agricultural sector has not increased sharply. In 2013, when the preferential agro-credit program started, the real growth rate of the agricultural sector was 11.3 percent, but in the following years the increase was 1.5% on average, and in 2016 there was no growth at all. The funds invested by the government were ineffective. Also, in the processing industry, which is a very important area for the country, we have a big decline. Investments have fallen from 130 million dollars to 75 million. This is a sector where local production is processed, which is mainly exported.

საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურები აგრობიზნესში

მანანა შალამბერიძე-
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ასოსირებული პროფესორი

რეფერატი

(ინტერნეტული ვერსია)

სტატიაში განხილულია საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის, კონკრეტულად ექსტენციის საკითხები აგრობიზნესში. იმერეთის რეგიონში ექსტენციის პროგრამის განხორციელება.

მოცემულია საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის მნიშვნელობის შესახებ ფერმერებისათვის.

დასკვნის სახით უნდა ითქვას, რომ საქართველოში მოქმედი საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახური ხელს უწყობს და აცნობს ფერმერებს ექსტენციისა და საინფორმაციო შესაძლებლობების საკითხებს, რაც დაკავშირებულია სოფლის მეურნეობის ისეთ ახალ გამოწვევებთან როგორიცაა: წყლის რესურსების კლება, ნიადაგის დეგრადაცია, ცვალებადი კლიმატი და არასტაბილური ბაზარი.

nformation-consulting services in agribusiness

Manana Shalamberidze-
Akaki Tsereteli State University Associated Professor

Abstract

(Internet version)

The article reviews information-consulting services in agribusiness, Specifically, the issues of extension, implementation of the extension program in Imereti region.

The importance of information-consulting services is given to farmers.

In conclusion, we would like to say that information-consulting services in Georgia facilitate and inform the farmers about extensions and information opportunities related to agriculture, such as new challenges such as water shortages, soil degradation, changing climate and unstable market.

The Agricultural Extension System comprises activities that provide information for farmers and rural employers to improve their technical, technological and organizational skills, to promote their economy development and to increase income

2.კვების მრეწველობა
Food Industry

ბოსტნეულის ფვენების ხარისხის განმსაზღვრელი ფაქტორები

ნუგზარ ბაღათურია-
ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის
მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.
ნანა ბეგიაშვილი-
ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
მედეა ორმოცაძე-
ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი,
ცისანა შილაკაძე-
ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი,
ბექა ბაღათურია-
წამყვანი ინჟინერი

რეფერატი
(ინტერნეტული ვერსია)

ჩატარებული თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევების შედეგად შესწავლილია ტომატის, ჭარხლის, დამწნილებული კომბოსტოს, გოგრის, საზამთროსა და ნესვის რბილობიანი წვენების ფიზიკო-ქიმიური და ორგანოლეპტიკური მაჩვენებლები. დადგენილია აღნიშნული ბოსტნეულის წვენების ხარისხის განმსაზღვრელი ფაქტორები.

Quality determining factors of vegetable juices

Nugzar Baghaturia-
Technical scientific doctor,
Academician of the Georgian Academy
of Agricultural Sciences
Nana Begiashvili-
Technical scientific doctor,
Medea Ormotsadze-
Technical scientific candidate,
Tcisana Shilakadze-
Technical scientific candidate,
Beqa Baghaturia-
Main Engineer

Abstract
(Internet version)

As a results of the conducted theoretical and experimental investigations there are studied the chemical-physical and organoleptic indices of tomato, beet, pickled cabbage, pumpkin, watermelon and melon flesh juices. There are established the quality determining factors of the given vegetable juices.

ხილ-კენკროვანთა დასპირტული და დადუღებულ-დასპირტული ღვინების ნატურალობის მაჩვენებელი კრიტერიუმები

ნუგზარ ბაღათურია-
ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის
მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.
ნანა ბეგიაშვილი-
ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
მედეა ორმოცაძე-
ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი,
ცისანა შილაკაძე-
ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი,
ბექა ბაღათურია-
წამყვანი ინჟინერი

რეფერატი
(ინტერნეტული ვერსია)

ხილ-კენკროვანთა დასპირტული წვენების და დადუღებულ-დასპირტული წვენების ნატურალობის დასადგენად მიზანშეწონილად მიგვაჩნია მათში შემოწმდეს არაშაქრული ნივთიერებების მასური წილი მშრალი ნივთიერებების მასურ წილში, პრევალირებული რაოდენობით წარმოქმნილი არამჭროლავი მჟავების მასური წილი, ტიტრული მჟავების მასურ წილში, საერთო ფენოლებისა და ცილოვანი ნივთიერებების შემცველობა. დამატებით მაჩვენებლად შეიძლება გამოვიყენოთ აგრეთვე წვენის ბუფერული ტევადობა და ელექტროგამტარებლობა.

დასპირტულ და დადუღებულ-დასპირტულ წვენებში ჩვენს მიერ შეს-წავლილ იქნა კატექინების და მთრიმლავი ნივთიერებების შემცველობა. დადგენილ იქნა, რომ, კომშის, ვაშლის, მსხლისა და ბლის წვენებში კატექინების მასური წილის მაჩვენებელი საერთო ფენოლების მასურ წილში, მაღალია, მთრიმლავი ნივთიერებების მასურ წილთან შედარებით.

ალუბლის, მაყვლის, ქლიავისა და ტყემლის წვენებში კი პირიქით– მთრიმლავი ნივთიერებების მასური წილი ჭარბობს კატექინების მასურ წილს.

ფენოლური ნივთიერებების განსაკუთრებით მაღალი შემცველობით გამოირჩევა ალუბლის, მაყვლის და ბლის წვენები.

Criteria showing the naturalness of the fruit and berry juices preserved and fermented in alcohol

Nugzar Baghaturia-
Technical scientific doctor,
Academician of the Georgian Academy
of Agricultural Sciences
Nana Begiashvili-
Technical scientific doctor,
Medea Ormotsadze-
Technical scientific candidate,
Tcisana Shilakadze-
Technical scientific candidate,
Beqa Baghaturia-
Main Engineer

Abstract
(Internet version)

In order to indicate the naturalness of the fruit and berry juices preserved and fermented in alcohol it is preferred (appropriate) to check the non-sugar substances mass share in the mass share of dry substances; the mass share of non-blowing acids formed in prevalent amount in the mass share of titratable acids; total content of phenols and protein substances. As an additional index, also can be used the buffer capacity and electrical conduction of juice.

საქართველოს ბაზრის სეგენტში გაადგილებული სამამულო და იმპორტული ხორბლის მარცვლის, ფქვილის და მისგან წარმოებული პურ-პროდუქტის ეკოქიმიური ექსპერტიზა

თამარ ფალავანდიშვილი-
ტექნიკის აკადემიური დოქტორი,
გიორგი დანელია -
სოფლის მეურნეობის აკადემიური დოქტორი

რეფერატი
(ინტერნეტული ვერსია)

შესწავლილია როგორც საგარეჯოს ლანდშაფტზე (იორმუღალო) გავრცელებული ალუვიური საშუალოდ კარბონატული, ასევე ბოდბის ტერიტორიაზე არსებული რენძინო-ყავისფერი ნიადაგების ქიმიური მაჩვენებლები, მათში მცენარისათვის შესათვისებელი მოძრავი საკვები ელემენტების (N, P, K) დაბალი შემცველობის გამო საშემოდგომო ხორბლის კულტურისათვის გაანგარიშებულია მინერალური სასუქების დოზები, ამავდროულად დადგენილია საქართველოს ბაზრის სეგმენტში გაა–დგილებული სამამულო და იმპორტირებული ხორბლის მარცვლის ხარისხი. შესწავლილია შ.პ.ს. თბილისის №4 პურის ქარხნის მაგალითზე პურის პრო–დუქციის ორგანოლეპტიკა, ხარისხობრივი მაჩვენებლები და სრულფასოვანი იდენტიფიკაცია სახელმწიფო სტანდარტთან.

Ecochemical examination of local and imported grain wheat, flour and bakery products in the Georgian market segment

T. Palavandishvili–
Academic Doctor of technical,
G. Danelia–
Academic doctor of Agriculture

Abstract

(Internet version)

The chemical indices of alluvial carbonate soils of the Sagarejo landscape and ranch-brown soils on the territory of Bodbe were studied. The dosage of mineral fertilizers for the autumn wheat culture was calculated. The quality of local and imported grain of wheat in the market segment of Georgia is also determined. Organoleptic properties, qualitative indicators and complete identification with state standards were studied using the example of bakery products of LLC "Tbilisi Bakery N4".

3. უწყვეტი სწავლების დარბაზი
Conctant Studying Hall

უძღვება ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, აკადემიკოსი
ომარ ქეშელაშვილი

ლექცია 20 ფერმერული მეურნეობის მენეჯმენტი

20.2.ფერმერული მეურნეობის ბიზნეს-გეგმა, რო--გორც მენეჯერის ძირითადი სამოქმედო პროგრამა და მისი შედგენის პრაქტიკა
20.2.1 ფერმერული მეურნეობის ფუნქციონირების მიზნის დასახვა და მის მიხედვით მართვის რეკო-მენდაციები
20.2.2. ბიზნეს-გეგმის მნიშვნელობა და მისი შედგენის ორგანიზაცია
20.2.2.1.. ბიზნეს-გეგმის მნიშვნელობა
20.2.2.2. ბიზნეს-გეგმის შედგენის ორგანიზაცია
20.2.3. ბიზნეს-გეგმის სტრუქტურა და მისი შედგენის პრაქტიკა
20.2.3.1. ბიზნეს-გეგმის სტრუქტურა (აგებულება)
20.2.3.2. ფერმერული მეურნეობის განვითარების საწარმოო პროგრამის შედგენა
20.2.3.3. ფერმერული მეურნეობის საფინანსო გეგმა (ბალანსი) და მისი შედგენა
20.2.3.4. ფერმერული მეურნეობის მოგების გაანგარიშება

4.ტერმინები
Terms

ომარ ქეშელაშვილი-
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა
აკადემიის აკადემიკოსი

4.1. ეკონომიკა
4.2. საბაზრო ეკონომიკა
4.3. ეკონომიკური სისტემა
4.4. ბაზარი
4.5. ეკონომიკური პოტენციალი
4.6. ბიზნესი
4.7. მოგება

შინაარსი–CONTENTS

გვ.

1. **ეკონომიკა და ბიზნესი- Economics and Business** 5

ომარ ქეშელაშვილი-მარცვლეულის წარმოების, როგორც სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პრიორიტეტული მიმართულების მნიშვნელობა, მისი საექსპორტო-საიმპორტო ბალანსი და პროპორციები 5

O. Keshelashvili- The Importance of Grain Production as a Priority in Food Safety of Georgian Agriculture; Its Export-import Balance and Proportions 12

ა.მესხიშვილი- საქართველოში 1992 წლიდან კერძო საკუთრებაში გადაცემული მიწების რეგისტრაციის საკითხები 13

A. Meskhishvili-Issues of land registration in private ownership since 1992 19

დალი სილაგაძე-აგრობიზნესის რესურსული პოტენციალი საქართველოში 20

Dali Silagadze Agribusiness Resource Potential in Georgia 26

დალი სილაგაძე-აგრარული სექტორის რეალური ზრდის ტემპის მონაცემები 27

Dali Silagadze- The actual growth rate of the agrarian sector 33

მანანა შალამბერიძე- საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურები აგრობიზნესში 34

Manana Shalamberidze- nformation-consulting services in agribusiness 37

2. **კვების მრეწველობა- Food Industry** 38

ნ.ბაღათურია, ნ.ბეგიაშვილი, მ.ორმოცაძე ც.შილაკაძე, ბ. ბაღათურია ბოსტნეულის წვენების ხარისხის განმსაზღვრელი ფაქტორები 38

N.Baghaturia, N. Begiashvili, M. Ormotsadze, T.Shilakadze, B.Baghaturia Quality determining factors of vegetable juices **.....** 45

ნ. ბაღათურია, ნ.ბეგიაშვილი, მ.ორმოცაძე, ც. შილაკაძე, ბ.ბაღათურია-ხილ-კენკროვანთა დასპირტული და დადუღებულ-დასპირტული წვენების ნატურალობის მაჩვენებელი კრიტერიუმები 46

N.Baghaturia, N.Begiashvili, M.Ormotsadze, T. Shilakadze, B.Baghaturia-Criteria showing the naturalness of the fruit and berry juices preserved and fermented in alcohol 53

თ.ფალავანდიშვილი, გ.დანელია-საქართველოს ბაზრის სეგენტში გაადგილებული სამამულო და იმპორტული ხორბლის მარცვლის, ფქვილის და მისგან წარმოებული პურ-პროდუქტის ეკოქიმიური ექსპერტიზა 54
T. Palavandishvili, G. Danelia–Ecochemical examination of local and imported grain wheat, flour and bakery products in the Georgian market segment 65
3. უწყვეტი სწავლების დარბაზი-Conctant Studying Hall (ო. ქეშელაშვილი, O. Keshelashvili) 66
ლექცია 20 ფერმერული მეურნეობის მენეჯმენტი 66
20.2.ფერმერული მეურნეობის ბიზნეს-გეგმა, როგორც მენეჯერის ძირითადი სამოქმედო პროგრამა და მისი შედგენის პრაქტიკა 66
20.2.1 ფერმერული მეურნეობის ფუნქციონირების მიზნის დასახვა და მის მიხედვით მართვის რეკომენდაციები 66
20.2.2. ბიზნეს-გეგმის მნიშვნელობა და მისი შედგენის ორგანიზა-ცია 69
20.2.2.1. ბიზნეს-გეგმის მნიშვნელობა 69
20.2.2.2. ბიზნეს-გეგმის შედგენის ორგანიზაცია 71
20.2.3. ბიზნეს-გეგმის სტრუქტურა და მისი შედგენის პრაქტიკა 76
20.2.3.1. ბიზნეს-გეგმის სტრუქტურა (აგებულება) 76
20.2.3.2. ფერმერული მეურნეობის განვითარების საწარმოო პროგრამის შედგენა..... 78
20.2.3.3. ფერმერული მეურნეობის საფინანსო გეგმა (ბალანსი) და მისი შედგენა 80
20.2.3.4. ფერმერული მეურნეობის მოგების გაანგარიშება 84
4. ტერმინები-Terms
(ო. ქეშელაშვილი, O. Keshelashvili) 85
4.1. ეკონომიკა 85
4.2. საბაზრო ეკონომიკა 86
4.3. ეკონომიკური სისტემა 87
4.4. ბაზარი 89
4.5. ეკონომიკური პოტენციალი 91
4.6. ბიზნესი 92
4.7. მოგება 95
შინაარსი–CONTENTS 98

მოთხოვნები დასაბეჭდად წარმოსადგენი სტატიების მიმართ:

1. სტატიის მოცულობა–5-6 გვ-მდე; ნაბეჭდი (LitNusx–11; 1,0 ინტერვალზე. სათაური LitMtavrPS –11, ფორმატი Pege Setup-ში: Top 1.0; Left 15.8; Bottom 1.0.; Right 1.0;), ერთი ეგზემპლარი და CD-ზე. არ გადატვირთოთ დიაგრამებითა და სქემებით, ცხრილები უნდა იყოს კომპაქტური, ვერტიკალურად ნაბეჭდი.
2. სტატიას უნდა ახლდეს **რეფერატი** (ინტერნეტული ვერსია–0,5 გვერდამდე) ქართულად და ინგლისურად;
3. სტატია წარმოადგინეთ კვარტლის პირველ თვეს.

2018 წლის II კვარტალი

ტექნიკური რედაქცია:

გ.მოსაშვილი-ტექტიკის აკადემიური დოქტორი-ტექნიკური რედაქტორი, ვებ-გვერდის რედაქტორი, კომპიუტერული უზრუნველყოფა: ინგლისური ვერსია-ი.ბახტაძე, თ. ეპიტაშვილი.

ჟურნალის დამფუძნებელი და გამომცემელია

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი.

ჟურნალის გამომცემლები და ფინანსური მხარდამჭერები არიან:

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია (პრეზიდენტი აკადემიკოსი გ.ალექსიძე), შპს-პროფესიონალ კონსულტანტთა ჯგუფი (დირექტორი სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი დ.ეგიაშვილი),

სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 5,7
პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 6.3